

ségű Árpád-kori és késő középkori kerámiatöredéket, elszórtan kisebb vassalakdarabokat találtunk (1. lh.).

A fenti lelőhelytől É-ra, szintén a Surány-patak K-i teraszán a szántásban nagy mennyiségű őskori, római kori és némi középkori kerámiát gyűjtöttünk, valamint a lelőhely patakhoz közelebb eső Ny-i végében a felszínen sok, nagyméretű vassalak feküdt (2. lh.).

Munkatárs: Vámos Gábor.

ILON GÁBOR

228. Kunágota, Biszerika

(Békés megye) Kk

Előzetes helyszíni szemle és adatgyűjtés után 2005. szeptember 6–16. között próbaásatást végeztünk a Kunágótól Ny-ra eső, Biszerika nevű lelőhelyen. A korábbi helyszíni szemle alkalmával a területen embercsontokat és téglákat figyeltünk meg, így a próbaásatással azt vizsgáltuk, hogy a területen valóban egy templom és temető maradványai találhatóak-e.

A feltárás igazolta, hogy a területen a késő középkorban egy templom állt. Az egyhajós szerkezetű, félköríves szentélyzáródású, 17 m hosszú templom alapozási árkainak csak a maradványait találtuk meg. A kiszedett alapozási árkok maradványai kis mélységben, közvetlenül a szántott réteg alatt, a mezőgazdasági műveléstől és eróziótól lekopott háton alig voltak megfigyelhetők. Az ÉK–DNy tájolású templom alapozásának csak a DK-i részét, a DNy-i sarkát és az apszis alapozásának egy részletét tudtuk dokumentálni. A templom egykori falain kívül és belül, sűrűn egymásra ázott, különböző mélységű temetkezések maradványait találtuk, amelyek közül kilencet tártunk fel. A temetkezések melléklet nélküli, a későbbi rátemetésektől részben megbolygatott sírok voltak.

LISKA ANDRÁS

229. Kutas, Kozma-pusztá

(Somogy megye) B

2005. november 23-án régészeti hatástanulmány készítése céljából bejártuk a Segesd–Felsőbogátpusztá, Kutas–Kozma-pusztá, Kutas Cser I–II. ütem gázvezeték-bevezetés területén a gázvezeték nyomvonalát. A vezeték a 4+499 km-szakasznál a 0136-os helyrajzi számú, DNy–ÉK irányú földútra fordul, ahol szintén az út közepvonalában halad. Itt az út két oldalán kiásott vízelvezető árokban régészeti objektumok metszeteit lehetett megfigyelni, melyekből a késő bronzkori halomsíros kultúrához tartozó edénytöredékeket gyűjtöttünk. A lelőhely igen intenzív, kb. a 4+540–4+770 km-szakasz között figyelhető meg. A lelőhelyet Ny-i szélén átszeli egy É–D irányú kisebb folyás, amelynek K-i partján is lehetett kerámiát gyűjteni.

Munkatársak: Bárdos Edith régész, Bajzik Annamária régésztechnikus, Ferenc Gáborné régészeti rajzoló.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

230. Lak határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk

2005. augusztus 26-án terepbejárást végeztünk Lak és Damak határában.

Nyilas-dűlő: Egy helyi lakos lakásán egy „középkori szenteltvíztartót” őriz, melyet egy középkori faluhelyen talált. A helyszínen megállapítottuk, hogy a nevezett tárgy nem szenteltvíztartó, hanem középkori kőmozsár, melyet találója a múzeumnak ajándékozott. Vele együtt tekintettük meg a helyszínt.

A terület Lak ÉNy-i határában van, a Nyilas-dűlőben, a Nyilas-dűlőből lefutó Laki-patak és az abba balról (É-ról) betorkolló kisebb patak találkozására által közrezárt, déli kitétséggű domblábon. A Laki-patak partját 100 m szélességben szántották. A szántásban a patak mentén, 1 km-en át foltokban 11–16. századi felszíni leletanyag volt. A legtöbb leletet a két patak összefolyásához közelebbi területeken találtuk, itt nagyon nagy felszíni leletsűrűséget tapasztaltunk. A kőmozsár a patak medrének egykori tisztítása során került elő, a patak oldalából. Egy helyi lakos megmutatta az egykori Nyilas-falu templomhelyét is, ami a Laki-patak településsel átellenes (jobb) partján, közvetlenül a patakparton, egy 20 m átmérőjű kisebb kiemelkedésen található, közel a két patak összefolyásához. A kiemelkedést és környezetét sűrű, gazos fű fedi. A kiemelkedés tetején habarcsos kőtöredékeket találtunk.

Tornaháza-dűlő: Lak Ny-i határában, a településtől 900 m-re, két patak összefolyása által határolt, DNy-i kitétséggű domb lábánál, füves, gazos, frissen telepített tölgyesben kevés 13–16. századi kerámiatöredéket találtunk. Az egykori Tornaháza falu kiterjedését egy helyi lakos elmondása alapján határoztuk meg.

Munkatársak: Bodnár Tamás és Laki-Lukács László.

PUSZTAI TAMÁS

231. Lápafő, Temető

(Tolna megye) Á, Kö

Lakossági tájékoztatás szerint a Lápafői temető ravatalozójának építésekor régebben falakat találtak, sírok ásásakor pedig embercsontokat szoktak megbolygatni. A temető a falutól É-ra emelkedő dombon fekszik, a ravatalozó ennek DNy-i sarkában áll. 2005. március 18-i terepbejáráskor sem a gondozott sírok közti földben, sem a felhagyott sírok területén nem találtunk régészeti leleteket, ám a temetőtől DNy-ra elterülő szántón közepes mennyiségben Árpád-kori és több késő középkori cserepet találtunk. Egy helybeli adatközlő megerősítette, hogy sírásáskor kőfalakat és csontvázakat találtak. Bár a középkori egyház helyét nem sikerült pontosan helyhez kötni, a leletek közelsége és a helyi hagyomány alapján valószínűsíthetjük, hogy a mai temető NyDNy-i részén, a ravatalozó környékén ill. a tőle É-ra fekvő, jelenleg nem kutatható területen kereshető földmunkákkal bolygatott maradványai.

Munkatársak: Batizi Zoltán (PMMI), Rácz Miklós (ÁMRK).

K. NÉMETH ANDRÁS